

การศึกษายทแปลสารคดีวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์เป็นภาษาไทย: กรณีศึกษารายการก้าวนำโลกกับ 9 SCI
(A STUDY OF THAI TRANSLATION OF SCIENTIFIC DOCUMENTARY: A CASE STUDY OF 9 SCI
TELEVISION PROGRAM)

พรพรรณ โล่ห์ชิงชัยฤทธิ์ 4236283 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุจริตลักษณ์ ศีผดุง, Ph.d., กฤตยา อภินิชุ, M.A., อัญชลี ชัยวรพร, M.A.

บทคัดย่อ

การศึกษายทแปลสารคดีวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์เป็นภาษาไทย: กรณีศึกษารายการก้าวนำโลกกับ 9 SCI ใช้
ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือกศึกษาจากสารคดีวิทยาศาสตร์ที่ออกอากาศไปแล้วทั้งหมด 8 เรื่องด้วยกัน มีวัตถุประสงค์
ประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษากลวิธีการแปลบทบรรยายสารคดีวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ ซึ่งผลการวิจัยแบ่งออก
ได้เป็น 2 ระดับด้วยกัน คือ กลวิธีการแปลระดับคำและกลวิธีการแปลระดับประโยค

ผลการศึกษากลวิธีการแปลระดับคำพบว่า ผู้แปลมีกลวิธีการแปล 8 วิธีด้วยกันคือ 1) การแปลชื่อเฉพาะ 2)
การปรับมาตราต่างๆ 3) การเติมคำและวลีเพื่ออธิบาย 4) การตัดคำและวลี 5) การใช้คำอ้างอิงสิ่งที่มีความหมายกว้าง
กว่าคำที่ปรากฏในต้นฉบับ 6) การใช้คำแทนที่วลี a quarter of ในต้นฉบับ 7) การใช้คำทับศัพท์ 8) การแปลคำสรรพนาม
ในบทสนทนา และในของส่วนผลการศึกษากลวิธีการแปลระดับประโยคนั้น ผู้แปลมีกลวิธีการแปล 9 วิธีด้วยกัน
คือ 1) การปรับโครงสร้างประโยค 2) การเปลี่ยนประเภทประโยค 3) การตัดประโยค 4) การแปลวาทก 5) การ
ปรับตำแหน่งของคำและวลีในประโยค 6) การเพิ่มคำ 7) การเปลี่ยนคำเป็นวลีและการเปลี่ยนคำเป็นประโยค 8) การ
ใช้คำแสดงกาล 9) การละประธานในประโยค

จากกลวิธีการแปลทั้งสองระดับ กลวิธีการแปลระดับคำที่เด่นที่สุดคือ การทับศัพท์ เพื่อแก้ปัญหาด้านคำศัพท์
ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งคำบางคำอาจยังไม่มีการบัญญัติใช้ กลวิธีการแปลระดับประโยคที่เด่นที่สุดคือ
การเปลี่ยนโครงสร้างประโยคและการแปลวาทก ทั้งนี้เพราะสารคดีทางโทรทัศน์มีปัจจัยด้านเวลาในการนำเสนอ
ภาพที่จำกัด อีกทั้งเสียงบรรยายและภาพจะต้องมีความสัมพันธ์กัน กลวิธีที่ใช้ในการแปลช่วยให้ได้ประโยคแปลที่มี
ความกระชับ ฟังเข้าใจง่ายและได้เนื้อหาที่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม ในขณะที่การใช้ภาษาในสารคดีต้นฉบับมีลีลา
ลีลา การเปรียบเทียบซึ่งทำให้งานสารคดีมีความน่าสนใจมากขึ้น ในสารคดีฉบับแปลกลับมีการเลือกใช้คำที่เรียบง่าย
ไม่เน้นการแสดงอารมณ์ อันเป็นผลให้สารคดีฉบับแปลขาดเสน่ห์ชวนติดตามของการใช้ลีลาภาษาที่มีลีลาเช่นใน
ต้นฉบับไป

คำสำคัญ : การแปล / สารคดีวิทยาศาสตร์ทางโทรทัศน์ / ก้าวนำโลกกับ 9 SCI

A STUDY OF THAI TRANSLATION OF SCIENTIFIC DOCUMENTARY: A CASE STUDY OF 9 SCI
TELEVISION PROGRAM

PORNPUN LOHCHINGCHAIRITH 4236283 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORS: SUJARITLAK DEEPADUNG, Ph.D., KRITTAYA AKANISDHA, M.A.,
ANCHALEE CHAIWORAPORN, M.A.

ABSTRACT

This qualitative research aimed at studying techniques of Thai translation of scientific documentary program. The data has been collected from 8 broadcast scientific documentaries. The results were divided into two levels, which were lexical and sentence level translation techniques.

The results indicated that the lexical level consisted of 8 techniques. They were: 1) proper noun translations 2) measurements translation 3) addition of explanatory words and phrases 4) word and phrase deletion 5) generalization 6) substitution of "a quarter of" with nouns 7) transliteration and 8) translation of pronouns in conversations. With respect to the sentence level, 9 strategies were employed, namely: 1) structural adjustment 2) sentence type change 3) sentence deletion 4) passive sentence translation 5) rearrangement of words and phrases in sentences 6) word addition 7) adjustments of word into phrase or sentence 8) translation of tenses and 9) subject omission.

In the lexical level, in order to solve the problem of scientific technical terms, the technique of transliteration was outstandingly employed. Structural change and passive sentence translation techniques were significantly used in the sentence level translation. Moreover, for documentary programs, due to the limitation of time, narration and motion pictures have to work harmoniously. Therefore, these lexical and sentence translation techniques were used to shorten some overly long sentences to fit time and moving pictures without ignoring any important information in the original version. It was also found that, however, the language usage in the translated version was rather plain compared to those lively, emotional and comparative words used in the original one. This caused the language usage of Thai translated documentary programs to be less attractive and less entertaining.

KEY WORDS : TRANSLATION / SCIENTIFIC DOCUMENTARY /
9 SCI TELEVISION PROGRAM

170 p. ISBN 974 - 04 - 3263 - 8